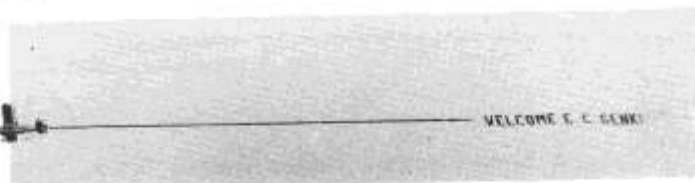

2ND EUROPEAN R/C AEROBATIC CHAMPIONSHIPS

GENK

11 - 16 SPT. 1984

Tekst og foto: ToJe

5 glade finalister. Fra venstre:

Wolfgang Matt, Werner Schweiker, Gunter Hoppe og Bertram Lossen. Foran sitter Alex Degotte. Alle modellene er nydesignet for turnaraund.

Vi hadde gått spente hele sommeren på hvordan det 2. Europamesterskapet skulle bli. Slik som forrige gang skulle dette mesterskapet holdes i Belgia. Det er 8 år siden det sist ble arrangert EM i kunstflyging. Den gang deltok Norge kun med en deltaker, i år stilte vi med fullt lag. Disse var Terje Eltvik, Os, Nils Ø. Bossum, Gjøvik og Tore Jemtegaard, Oslo. Det vi gledet oss mest til var å se hvordan toppflygerne i Europa fløy det nye programmet. Hva slags modeller hadde de bygget? hvilke motorer bruker de? Brukes 4-taktere?

Vi reiste med fullastet OPEL og Kiel ferge ned til Genk i Belgia hvor mesterskapet skulle være. Selve konkurransen gikk over tre dager med fire omganger på torsdag og fredag og finale for de fem beste på lørdag. Allerede på tirsdag var det kontroll av modeller, radioutstyr og at våre lisenser og papirer var i orden. Vi var vel ikke helt godt forberedt med hensyn til dette med lisenser og merking av modellene, og det ble litt klabb og babb og feking med armene før vi slapp igjennom sjekkingen. Det var nemlig flere av oss som ikke hadde riktig nummerering på modellene. Det er faktisk ganske strengt på slike internasjonale mesterskap.

Det gikk rykter om at Hanno Pretner ikke ville komme og delta. Og ganske riktig, det hang et brev fra han på oppslagstavla at hans far var blitt syk og at han derfor ikke kunne komme.

Det tok jo litt av gløden for vi hadde jo gledet oss til å se han fly. Men det var jo mange andre gode igjen som feks. Wolfgang Matt og Bertram Lossen. I alt var det 44 deltakere fra 16 land påmeldt.

Onsdag var offisiell trenings dag og hvert land hadde fått avsatt 35 min. til disposisjon. Det er klart at vi kikket med store øyne på hvordan flygingen gikk. For Nils Øystein var dette den første deltakelsen i et så stort stevne og han ble faktisk litt overasket: de gjør jo feil de også! Til og med W. Matt gjorde tydelige feil. Han hadde en tendens til å rolle forlangt og måtte rette opp modellen igjen. Dette var ikke så

Mauro Di Biaggio fra Italia

AEROBIC er en modifisert Challenger. Hvis vi ikke tar helt feil er dette modellen til Dirk Tielemans fra Belgia.

pent! Tyskerne fløy manøvrene høyt og langt unna seg og vi var ikke helt overbeviste. Men det viste seg at flygerne skjerpet seg etter hvert og de fløy mye bedre under selve konkurransen. Det må også sies at det blåste en del sidevind under treningen. Det gjorde det selvfølgelig ikke noe lettere for oss heller.....

Det ble fløyet fra to standplasser. Den ene sirkelen hadde asfaltdekke og den andre gress landingsbane. Solen var et problem, særlig på gress banen, men startrekkefølgen ble vekslet ved hver omgang så det ble ganske likt for alle. Forholdene på plassen var veldig bra og arrangørene hadde gjort en bra jobb med og legge alt til rette for oss. Det var bra innlosjering og det var laget til kantine og spisesal i hangaren hvor det ble servert lunch og middag. I klubbhuset var det bar med alle retigheter og øl for ca.3 kroner glasset! Men arrangørene var ikke fullt så heldige da vi torsdag startet med selve konkurransen.

Det var faktisk vår Nils Øystein som var første startende. Han fløy en ganske brukbar omgang men da han landet fikk vi beskjed om at omgangen måtte flys om igjen. Det hadde blitt en feil på data anlegget og ingen poeng var blitt registrert. De hadde nemlig tenkt å kjøre stevnet helt automatisert ved at dommerne selv trykker inn poengene på et tastatur etter hver øvelse. Altså ingen manuell nedskrivning av poengene. Det ble prøvet med et par flygere til men også her ble det feil. Det ble så gått over til bruk av sekretærer til å skrive ned poengene. Lenge levde teknologien!!

Frekvensene ble overvåket kontinuerlig under hele stevnet. De hadde bra utstyr til dette.

Det var mange nye konstruksjoner og nye modeller å se i år. Dette er modeller spesielt konstruert for det nye programmet og det var en tendens som gikk igjen: Motor, vinge og høyderor var plassert omtrent på samme linje. Vingene var rette i bakkant og hadde en stor korde inne ved kroppen. Kroppene var forholdsvis lave i profilen og hadde kokpiten langt tilbake. De fleste modellene var også en del større enn vanlig. Ca. 170 - 180 i vingespenn. Flere brukte 4-taktere som trekraft og det var spesielt en som overbeviste alle. Dette var en ENY A 120 med en 13X9 propell. Den gikk omtrent like fort som noen annen modell på stevnet. Og det var ikke noe å si på trekraften oppover heller. Det var østerrikeren H. Kronlachner som fløy en Dalotel 2000 med denne ENY A'n. At det ikke var noe galt med modellen og motoren hans viser plasseringen. Det ble en 9. plass.

Dalotel 2000 var en populær modell og det var flere av denne typen med. Wolfgang Matt hadde konstruert ny modell. Vi trodde han ville stille med ombygget Arrow, men dette var en helt ny design. Modellen passer beskrivelsen over, og hadde navnet JOKER. Matt brukte en Webra Racing longstroke og en 11x10 tobladet propell. Det var ikke noe å si på trekraften. Matt flyr ganske store manøvre med forholdsvis skarpe hjørner. Bortsett fra noen småfeil var det presis og nydelig flyging og vi var enige med dommerne at han var best.

De italienske flygerne fløy godt. Spesielt artig var det å se på Bertolozzi fly. Han brukte en OPS motor med reverserbar propell. Vanligvis når vi flyr øvelser drar vi av gassen for å holde farten nede i det vi stuper loddrett ned. Men det Bertolozzi gjør er å reversere vridningen til propellen og så gi full gass. Motoren ruser opp men modellen går sakte og pent ned i loddrette øvelser. Han får god tid til å forme manøvrene og det blir myk flyging.

Modellen til Giuseppe Bertolozzi var interessant. Han brukte OPS motor med en litt spesiell propell. Ved hjelp av en servo kunne han vri bladene til negativ pitch slik at motoren bremses ved loddrette stup.

Bertram Lossen ble den beste tyskeren. Han fikk annenplass i VM i fjor og det ble samme plassering i år. Modellen heter Challenger og hadde strøken finish. Glassfiber/isopor konstruksjon.

Det er tyskerne som virkelig leder utviklingen innen RC-flygingen i Europa. Det å ha hele sitt lag blandt de fem beste er sterkt. Det var Bertram Lossen som stadig fikk de beste poengene, men vi syntes Gynter Hoppe var et hakk bedre. Det kunne se ut som om Lossen plagdes med litt for lite trekraft slik at han stadig måtte bruke sideror for å holde retningen. Modellen hans var en Challenger med en helt strøken finish og en Webra longstroke i nesa. Hoppe hadde nok en lettere modell og fløy mykt og sikkert og hadde passe avstand til øvelsene. At Lossen kom på annenplass ifjor kan nok ha hjulpet han i år.

Det var med et lag fra Tyrkia og Spania også. Vi snakket litt med Tyrkerne og de kunne fortelle at det er ca. 7 piloter som flyr FAI programmet der. De fortalte at de hadde gjort det samme som oss og utsatt innføringen av det nye programmet og hadde derfor ikke trent så mye på det enda. De var her for å se og lære. Det er den rette innstillingen.

For oss nordmenn gikk flygingen temmelig bra. Nils Øystein fikk kanskje ikke vist alt hva han kan. Det er klart det er et større press å fly i et EM enn å delta i et lokalt stevne på Gjøvik. Dessuten var han plaget av litt småglitcing på radioen i en av omgangene. Men for all del, en 13 plass er ikke noe å gråte for. Det er meget bra sammen med slike flygere. Terje Eltvik fløy jevnt og passet på å ha Sture Person fra Sverige bak seg hele tiden. Terje var også en av de mange som bestilte tegning til W. Matt's JOKER. Tore Jemtegaard fikk til tre bra omganger og en svært dårlig... Ingen ting ville liksom fungere denne omgangen. Motoren ville ikke starte, øvelsene gikk ut av sektoren, de to røllene gikk til helvete og tilslutt havnet landingen i en stor vanddam så spruten stod høyt. En må regne med litt svinn.

En del nye ting om programmet lærte vi. Det er fullt tillatt å fly forbi dommerene så mange ganger man vil for å trimme inn modellen. En må selvfølgelig passe på ikke å fly over tiden. Når du er klar til begynne, kaller du ut "NÅ" og begynner med avalanchen. Avalanchen kan foresten like godt gjøres med utvendig snapproll som med innvendig. Det var flere som brukte utvendig snapproll. De mente dette var en fordel fordi modellen da ikke ville miste så mye høyde.

Det ble målt støy foran hver flukt. Målingene ble notert og reglene sier at støyen en deltaker over 105 dBa i to omganger, er det over og ut. På briefingen om kvelden kom stevnelederen fortvilet og sa at skulle regelen følges, var det bare 13 piloter igjen av 44 etter første dag. Det ble full opp-

I forgrunnen ser vi den nye modellen til Wolfgang Matt. En meget pen modell. Håper vi får se den i byggesett snart. Bak Matt's modell ser vi flyet til Ken Binks fra England. Det gikk rykter om at England muligens vil ta EM om to år.

standelse og det ble satt et stort spørsmålstegn ved målerne som ble brukt. Noen mente de burde høre hjemme på et museum. Når Nils Øystein ble målt til 108 dBA er det nødt til å være noe galt. Her hjemme er han målt til noe under 100 dBA. Det endte med at alle fikk fly videre, men måleresultatene skulle sendes inn til FAI sammen med en rapport. Dette viser hvor vanskelig dette med støymåling egentlig er.

Lørdag var det klart for finalen. Det skulle stå om disse flygerne:

Wolfgang MATT	Liechtenstein
Bertram LOSSEN	Germany
Gunter HOPPE	Germany
Werner SCHWEIKER	Germany
Alex DEGOTTE	Belgium

Disse fløy to omganger hver og det var orntlig morro å se de beste fly samlet. Litt dramatisk var det da Schweiker ikke fikk ut understellet og valgte å lande utenfor asfaltbanen. Men det var ingen tvil, Matt var nok den beste. Alikevel tror vi nok at Hanno Pretner ville slått han. Men når han ikke stiller opp så....

Lørdag kveld var det bankett og premieutdeling. Hangaren var staselig pyntet opp og ble fylt av festkledde mennesker. Ordføreren i Genk var med å delte ut premiene og det var orntlig høytidelig. En fin avslutning på et meget bra arrangement.

RANKLIST (ADJUSTED TO 1000 POINTS)

RK.	NR.	NAME	NATION	1.F.	2.F.	3.F.	4.F.	TOTAL
1	17	MATT W.	LIECHTENSTEIN	997	1000	1000	1000	3000
2	37	LOSSEN B.	GERMANY	1000	932	967	931	2899
3	34	HOPPE G.	GERMANY	988	933	969	919	2890
4	16	DEGOTTE A.	BELGIUM	915	919	948	951	2818
5	30	SCHWEIKER W.	GERMANY	959	925	924	33	2808
6	32	PEYER H.	SWITZERLAND	910	898	819	920	2728
7	40	WERION G.	BELGIUM	904	858	891	834	2653
8	35	PEYER A.	SWITZERLAND	890	864	873	847	2627
9	9	KRONLACHNER H.	AUSTRIA	861	893	871	824	2625
10	36	DI BIAGGIO M.	ITALY	873	851	845	873	2597
11	44	BERTOLOZZI G.	ITALY	883	829	821	882	2594
12	15	BINKS B.	UNITED KINGDOM	775	801	871	909	2581
13	23	BOSSUM N.	NORWAY	850	848	850	857	2557
14	43	MALFAIT P.	FRANCE	861	841	820	845	2547
15	3	FLORIAN L.	ITALY	711	851	816	867	2534
16	6	DWORAK M.	AUSTRIA	848	839	817	821	2508
17	20	LAFITTE A.	FRANCE	47	822	831	828	2481
18	12	BURGESS S.	UNITED KINGDOM	668	825	773	881	2479
19	38	VAN BEEK J.	NETHERLANDS	870	770	823	765	2463
20	25	KOMARZ H.	AUSTRIA	811	808	793	834	2453
21	24	BRIGGS G.	UNITED KINGDOM	788	814	795	836	2445
22	26	KJELLGREN B.	SWEDEN	759	809	818	809	2434
23	27	JEMTEGAARD T.	NORWAY	822	800	812	746	2434
24	13	HOLM K.	SWEDEN	740	807	762	820	2389
25	1	VAN VLIET JAN	NETHERLANDS	810	778	797	776	2385
26	18	DEKKERS H.	NETHERLANDS	751	759	778	771	2308
27	19	TIELEMANS D.	BELGIUM	709	778	773	751	2302
28	33	BOSSARD C.	FRANCE	757	767	737	743	2267
29	2	DOCKENDORF E.	LUXEMBURG	686	770	679	733	2189
30	7	ELTVIK T.	NORWAY	706	716	722	729	2167
31	41	GERARD L.	LUXEMBURG	739	728	437	694	2161
32	11	PERSSON S.	SWEDEN	656	762	732	665	2159
33	22	ANTILLA T.	FINLAND	707	623	678	756	2141
34	5	POIKELIN J.	FINLAND	523	720	714	670	2104
35	4	GIEZENDANNER E.	SWITZERLAND	666	700	729	669	2098
36	39	TOFT E.	DENMARK	676	649	615	656	1981
37	29	EIROLA E.	FINLAND	261	659	694	575	1928
38	42	HANSEN B.	DENMARK	149	616	629	620	1865
39	10	BEK N.	TURKEY	549	75	545	513	1607
40	14	AREL G.	TURKEY	471	529	509	546	1584
41	21	BANOS J.	SPAIN	510	561	491	483	1562
42	31	KOKEN I.	TURKEY	457	467	460	430	1384
43	28	JENSEN J.	DENMARK	389	465	449	454	1368
44	8	CERDAN J.	SPAIN	0	699	605	31	1335

Lagresultater.

1.	GERMANY		
2.	BELGIUM	9.	NETHERLANDS
3.	ITALY	10.	SWEDEN
4.	AUSTRIA	11.	FINLAND
5.	UNITED KINGDOM	12.	DENMARK
6.	SWITZERLAND	13.	TURKEY
7.	FRANCE	14.	LUXEMBURG
		15.	LIECHTENSTEIN
8.	NORWAY	16.	SPAIN

Vi tok mange bilder på dette stevnet men plassen her er begrenset. Men vi kan love flere bilder i neste nummer.

Steve Burgess fra England kom på 18 plass sammenlagt. Modellen, en Dalotel 2000, var meget populær på dette stevnet.

European R/C Aerobatic Championships